

'T GROENE WAASLAND

wordt uitgegeven in samenwerking met
Ons Streven, De Raaklijn, vzw Durme, Pannen-
weel, Natuurpunt Waasland, VELT, Wase Imkers-
bond, JNM, Hofter Saksen, Lilenwerkgroep
Vogelbescherming, ABLOZ vzw

COÖRDINATIE & BEHEER

Ablo

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift 37ste jg - nr 5; november 2017 - nr 204

NATUUR EN MILIEU

gespot :
Waterbus p 12

paddenstoelen : p8 en p22

Trage Wegen
in Belsele
kaart
en
monument
p4

Trage Wegen
in Belsele

Rode Wouw p10 (foto Joris Everaert)

gezien vanuit het waasland
tijdens activiteit p 14
kalender p15

De
Warmste
Week
MUSIC FOR LIFE

De Heetste Tocht p18

IN HET WAASLAND

hernieuwing abonnement

Beste lezer,

Als er een uitnodiging tot betaling van 't groene wasland (=GW) in dit nummer zit, **gelieve dan** Uw abonnement te hernieuwen door **8 Euro** over te schrijven op het rekeningnr **BE39 7310 4317 9119 (=nieuw nummer)**

*Door de reorganisatie van het subsidiestelsel voor milieuverenigingen is het belangrijk **zoveel mogelijk (gezins-)leden** te hebben. Dit kan door met bijkomende leden te werken. Zie kader onderaan.*

Let op : Het kan zijn dat U dit tijdschrift ontvangt via een andere vereniging en **dat U Uw abonnementsgeld betaalt via die vereniging:**

Ons Streven; Vzw Durme; De Raaklijn; Ring-comité; JNM; Hortus Ter Saksen; CVN; Wase Imkersbond, ...

U kan dan gewoon verder lezen...

Indien U vragen heeft kan U steeds telefoneren (03/775 19 31) of een mailtje sturen naar groene.waasland@gmail.com of volgende websites raadplegen:

www.abllo.be/abonnement of www.abllo.be/lid

hernieuwing abonnement

Bijkomende leden

Het nieuwe subsidiereglement vereist dat de verenigingen **veel leden** hebben (een opgelegd aantal). Vandaar dat ABLLO ook bijkomende leden zoekt bij **gezinnen die reeds een GW abonnement hebben**. Gezinsleden (die op hetzelfde adres wonen) kunnen heel goedkoop (bijkomend) lid worden voor slechts **1 Euro** per **extra** lid.

Noteer dan als mededeling bij de overschrijving "*abonnement GW 2018*", *het totaal aantal gezinsleden en graag ook de voornamen.*

Dank !!

Gelieve het nieuwe nummer te gebruiken nl

BE39 7310 4317 9119
van groene wasland - ABLLO

Oude nummer verwijderen aub

~~**BE64 0001 7098 7152**~~

Door het nieuwe subsidiestelsel (zie onderaan) zijn er een aantal **wijzigingen** in verband met de **GW abonnementen**.

De prijs is **8 Euro** geworden o.a. door de stijging van de prijzen van Bpost en van het drukwerk. **[8 Euro = standaardlid]**

De mogelijkheid om **bijkomend (gezins-)lid** te worden voor 1 Euro extra, is nieuw. Zie onderaan p2.

Mensen kunnen verder ook lid van ABLLOvzw worden zonder het tijdschrift te ontvangen. Dat bedraagt 2 Euro. **[2 Euro=basislid]**.

Zie www.abllo.be/lid

De redactieraad van 't groene waasland vergadert 5 maal per jaar. Alle samenwerkende verenigingen kunnen een vertegenwoordiger afvaardigen. De samenwerkende verenigingen zijn : Ons Streven, De Raaklijn, vzw Durme, Pannenweel, Natuurpunt Waasland, VELT, Wase Imkersbond, JNM, Hofter Saksen, Vogelbescherming, Uilenwerkgroep, ABLLOvzw. De communicatie verloopt hoofdzakelijk via mail. ABLLOvzw coördineert.

NIEUWE REGELS VOOR DE ERKENNING EN SUBSIDIËRING VAN MILIEU- EN NATUURVERENIGINGEN

De Vlaamse Regering besliste op **18 december 2015** tot de definitieve goedkeuring van het nieuwe erkennings- en subsidiëringsbesluit van milieu- en natuurverenigingen. Hiermee werd de procedure met ingang van **1 januari 2017** hervormd. Aandachtspunten zijn eenvoud, eenvormigheid en transparantie in erkennings- en subsidieprocedure, een drastische vermindering van administratieve lasten en interne beheerskosten en een helder kader met duidelijke, resultaatgerichte en haalbare indicatoren

.....

ABLLOvzw was vroeger reeds erkend en diende binnen de nieuwe regelgeving opnieuw een aanvraag tot erkenning en subsidiëring in. Dit aanvraagdossier bevat een aanvraagformulier met de gegevens van de vereniging, een meerjarennota 2017-2021 inclusief minimummodel financiering, de jaarplanning 2017 en een werkingsverslag

waaruit moet blijken dat de vereniging in het verleden reeds een actieve werking had.

Wie geïnteresseerd is, kan de meerjarennota 2017-2021 en de jaarplanning 2017 altijd opvragen via ons secretariaat.

Beleidsnota 2017-2021

De hervorming van de subsidieregels leidt tot minder planlast en tot kansen om de eigen meerwaarde vanuit de inhoud te bewijzen. Minder prettig voor de milieu- en natuurbeweging is echter de **bevrozing van de budgetten**. Voor de subsidiëring is voortaan in de eerste plaats niet het aantal activiteiten van belang, maar dat verenigingen een **impact** kunnen realiseren, **zoals door het aantal aangesloten leden**.

ABLLOvzw maakte begin 2016 als regionale vereniging haar eerste langetermijn beleidsplan op voor de periode 2017-2021. Hierin bepaalde zij, op basis van een opgezet traject van inspraak via verschillende bevragingen, de klemtonen van haar werking in die periode.

RUIM 34 KM TRAGE WEGEN BELSELE OP DE KAART!

Eind 2016 ontving De Raaklijn vzw de 1ste prijs voor het beste "trage wegenproject" in Oost-Vlaanderen.

De prijs bedroeg **1000 Euro** en met deze prijs mochten wij een trage wegenproject opstarten.

De Raaklijn vzw heeft toen beslist om met deze prijs een **wandelkaart en monument** te ontwerpen.

De kaart

In het weekend van "de dag van de trage weg" werd op zondag 15 oktober het monument ingehuldigd *(zie foto onderaan)* en de grote kaart officieel voorgesteld. Tegelijkertijd liep er een tentoonstelling over trage wegen.

De kaart is 59/72 cm groot en handig gevouwen naar 10/18cm. Ze is opgemaakt op basis van de OpenStreetMap (www.openstreetmap.org), aangevuld met het resultaat van verkenningen door

de werkgroep "Trage Wegen" binnen De Raaklijn vzw, om een inventaris te maken van de trage wegen, beeklopen, poelen, stenen kappen en rustbanken.

In Belsele ligt voor de wandelaars een netwerk van ruim 34 km toegankelijke trage wegen klaar. Ze zijn op de kaart

nadrukkelijk ingetekend met een groene lijn. De dunnere rode lijn vraagt aandacht voor bijna 7 km wegels en dreven die niet toegankelijk zijn omdat ze door aangelanden zijn ingepalmd of door de eigenaars zijn afgesloten.

Op de achterzijde van de wandelkaart is veel informatie te vinden: over de wandelbrochure "Den Bezenkoek", het Puivelds Poëziepad en over trage wegen in het algemeen.

De kaart is te koop in het deelgemeentehuis (de Balie + de BIB) en de dienst toerisme Sint-Niklaas aan 2 Euro.

Trage Wegen in Belsele

- Er dienen zich nog enkele nieuwe projecten aan:
- Trage wegen "spotten" en lange afstandsfietspaden...
 - Trage wegen en smartphone (QR-code)
 - Trage wegen langs waterlopen...

Met de kaart en het monument heeft De Raaklijn weer bewezen dat ze niet stil zitten. Hun moto "traag maar zeker" gaat zeker op voor de vele trage wegen die Belsele nog kent.

Lid worden van De Raaklijn?

De Raaklijn koppelt het lidmaatschap aan dat van ABLLO en het tijdschrift 't groene waasland. Samen met dit tijdschrift krijgt u de tweemaandelijks katern toegestuurd.

Info: firmin.de.beleyr@telenet.be

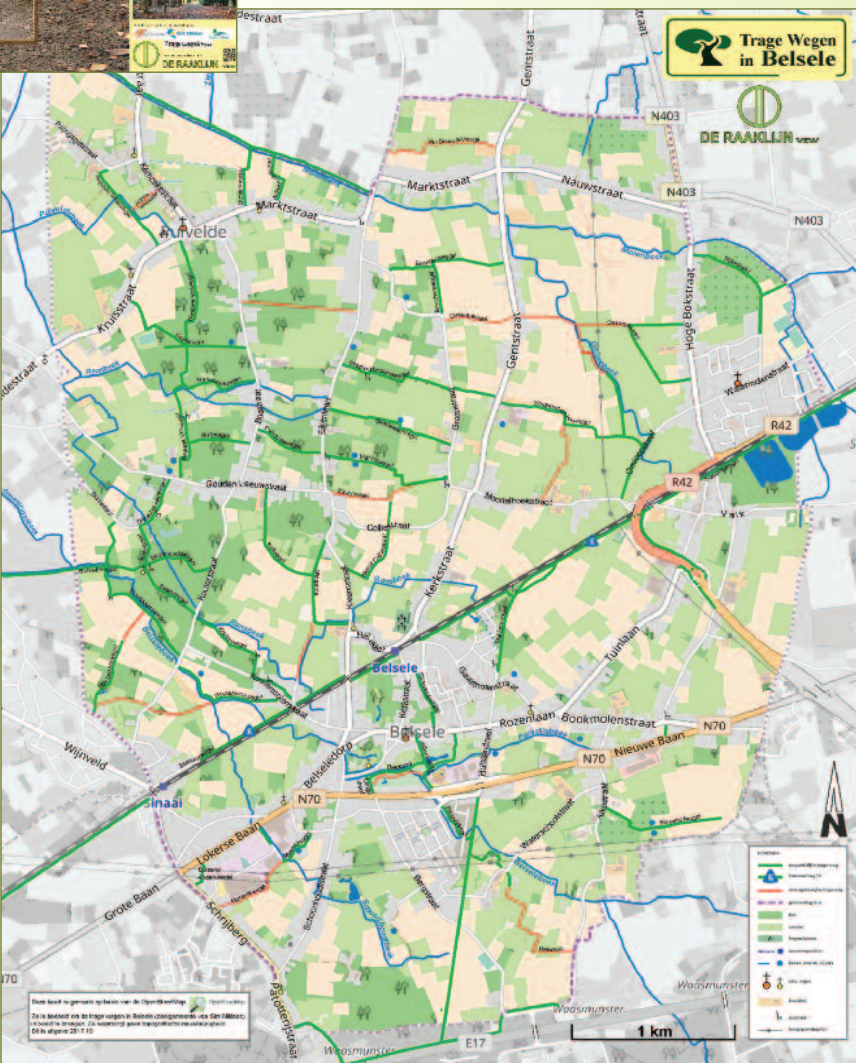
Het trage wegenmonument

Om de oude naamborden in herinnering te brengen heeft het stadsbestuur ingestemd dat De Raaklijn een monument mocht ontwerpen. Het kreeg een permanente bestemming op het dorpsplein bij de Reynartbank.

Andere projecten rond trage wegen: Sinds het bestaan van De Raaklijn (1991) namen de trage wegen een belangrijke plaats in.

Binnen de Raaklijn zijn verschillende projecten lopende:

- Virtueel wandelen langs trage wegen... (www.deraaklijn.be)
- Zwerfvuilacties, houtwallen bouwen, grachten graven...
- Poëzie en kunst langs trage wegen...
- Trage wegen in de kijker en wandelbrochures...

Denk mee!

STATIONSGBIED LOKEREN, STAD VRAAGT JE MENING

't Groene Waasland nummer 200 (februari 2017) is geheel gewijd aan station en stationsgebied Lokeren (www.abllo.be/lokeren-toe-aan-station-op-mensenmaat). **Het stadsbestuur zet dit nu op de agenda. Ze vraagt de burger om zijn mening.** Iedereen kan aan het debat deelnemen via lokeren.citizenlab.co. In december verschijnt nog een uitnodiging in de stedelijke Infokrant voor wie zonder internet zijn zeg wil doen.

Wegen, spoorwegen en Durme vormen harde lijnen tussen wijken met te weinig doorgangen: wijk nummer 2 is Park Ter Beuken en 5 is de buurt van de Stationsstraat.

De stad somt drie problemen op van de buurt: parkeerdruk, geen open relatie tussen voor- en achterzijde van het station en onderbenutte mogelijkheden van Park Ter Beuken (dit is het park achter het station). Nu vraagt de stad om je mening over vier punten: het Stationsplein beter maken, Park Ter Beuken beter benutten, een verbinding maken tussen het Stationsplein en Park Ter Beuken, het parkeren in de buurt meer con-

centreren. Deze vier oplossingsrichtingen komen zo uit het nog niet openbaar gemaakte Masterplan.

De realisatie van een klantvriendelijk station en een bruisende omgeving is een complexe oefening. Daarin zitten veel meer dan drie probleempunten die om een oplossing vragen: geluidshinder treinverkeer, verouderd trein- en busstation, slechte toegankelijkheid van treinen en perrons, onoordeelkundig sporenplan, voetgangersgebied met te weinig kwaliteit, ontbrekende fietsvoorzieningen, fietsroutes met tal van hindernissen, bedreigde woonkwaliteit in de stationsomgeving, te druk autoverkeer, knelpunten in de wijkcirculatie, lijnbus in file en gemiste aansluiting.

Uebergdreef, kanshebber als woonerf en fietsstraat met meer woonkwaliteit.

Wie teruggrijpt naar 't Groene Waasland nummer 200, weet beter. In dit nummer staat een tabel met acht thema's en 28 vragen om het stationsproject af te toetsen (zie pagina 29). Graag je mening over meer dan vier oplossingsrichtingen.

Fred Van Remoortel, senior mobiliteitsplanner en openbaarvervoerexpert

STEUN TOT MAX. 25 000 EURO

Overall groeit het besef dat de manier waarop we energie en grondstoffen verslinden en afval produceren, de planeet vroeger dan later onleefbaar zal maken. De urgentie is er dus, maar veel mensen worstelen met de vraag hoe ze dat kunnen doen, hun manier van leven omgooien.

Het Fonds Duurzaam Materialen- en Energiebeheer, een initiatief van Indaver en de milieuorganisaties ABLLOvzw en BBL, wil mensen, organisaties en bedrijven inspireren tot gedragsverandering door duurzame en vernieuwende projecten rond materialen- en energiebeheer te ondersteunen.

Sinds 2007 gaf het Fonds, dat wordt beheerd door de Koning Boudewijnstichting, al 1,5 miljoen euro voor 150 projecten voor de vergroening van Vlaanderen.

Op dit moment loopt de regionale oproep 2017. Indienen kan tot en met 13 februari 2017.

Fonds Duurzaam Materialen- en Energiebeheer: projecten met een regionale focus: steun tot maximaal 25.000 euro.

Waarover gaat het?

Het Fonds wil via projectsteun bijdragen tot de transitie naar een energiezuinige, circulaire samenleving. Het Fonds is een samenwerking tussen Indaver nv, Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen vzw en het Actiecomité ter beveiliging van het Leefmilieu op de Linkeroever en in het Waasland (ABLLO vzw).

Een nieuwe projectoproep wordt nu gelanceerd. De oproep richt zich op innovatieve of visionaire projecten die een (potentieel) aantoonbaar en blijvend milieurendement inzake energie- en/of materialenbeheer beogen. Voorkeur gaat uit naar projecten die vernieuwend of visionair zijn, een multiplicatoreffect hebben en tot stand komen in een innovatief partnerschap.

Vier criteria zijn doorslaggevend bij de beoordeling van uw transitieproject.

uw transitieproject moet een (potentieel) aantoonbaar en blijvend milieurendement hebben

De meting van het milieurendement kan gebeuren aan de hand van cijfermateriaal, maar ook op minder kwantificeerbare manieren zoals een inschatting door een team van experts. Een blijvend milieurendement kan betekenen dat het project zelfredzaam wordt of dat de resultaten ervan blijven voortduren na de looptijd van twee jaar.

uw transitieproject moet vernieuwend of visionair zijn

Verschillende ingrediënten in uw project kunnen vernieuwend zijn. Het kan gaan om:
 Een sector met tot nog toe weinig aandacht voor het milieu
 Een nieuwe doelgroep
 Een thema dat helemaal nieuw is of een gekend thema dat weinig aandacht krijgt
 Het type activiteit of de methodologie

uw transitieproject moet het resultaat zijn van een vernieuwende partnerschap

De partnerschap kan vernieuwend zijn doordat minder evidente partners elkaar vinden, bijvoorbeeld een milieu-organisatie en een beroepsfederatie. Ook samenwerkingsverbanden met een reële meerwaarde binnen een koepel of tussen gelijksoortige organisaties, bijvoorbeeld onderwijskoepel, beroepsfederatie of samenwerking tussen gemeenten kunnen vernieuwend zijn.

uw transitieproject moet een sneeuwbaaleffect teweegbrengen

Het Fonds wil dat de projecten die steun krijgen na afloop nieuwe projecten op gang brengen en (nog) meer mensen inspireren tot gedragsverandering. Deze sneeuwbal kan bijvoorbeeld aan het rollen worden gebracht door de schaal of het draagvlak van het project te vergroten of door de doelgroep uit te breiden.

Budget

Het project heeft een duidelijk budget dat beschrijft waarvoor de middelen dienen. Alle soorten kosten (materiaal, vergoedingen, ...) kunnen ingebracht worden, zolang ze projectgebonden zijn. Indieners kunnen tot maximum 25.000 euro aanvragen.

Op dit moment loopt de regionale oproep. Indienen kan tot 13 februari 2018.

Meer info : www.fdme.be
www.abllo.be/klik

STEENBAKKERIJ STEENDORP.

Update over het Gemeentelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan "Steenbakkerij Steendorp."

Het gemeentebestuur van Temse stopt de procedure Ruimtelijk Uitvoeringsplan steenbakkerij. Dit is een zeer positieve evolutie. Uiteindelijk hebben de meer dan 1000 bezwaarschriften, het burgerinitiatief, de negatieve adviezen van Ruimte Vlaanderen en mobiliteitsproblemen bevestigd door de Administratie Wegen en Verkeer het RUP gekelderd. Samen met Steendorp Leefruimte vzw hopen wij dat het toekomstige RUP alle geldende beleidskaders volgt en dat de hele gemeenschap er beter van wordt.

info Natuurpuntscousele@gmail.com 0473 72 66 15
Natuurpunt Waasland - Scousele

PADDENSTOELWANDELING

29 oktober NPW Scousele

Een 70-tal wandelaars kwamen ondanks het wisselvallige weer opdagen. Gelukkig stonden er 3 gidsen te wachten om deze mensen te begeleiden. Het Gelaagpark in Steendorp is een prachtig stukje natuur waar ook dit seizoen de paddenstoelen zich laten bewonderen. Als je er dan nog een degelijke uitleg bij krijgt is dit zeker meegenomen. Niets dan tevreden gezichten achteraf. Er is nog lang nagepraat in het Natuurhuis.

Enkele sfeerbeelden :

foto : Gekraagde Aardster Liliane Raes.

foto : Berkenboleet Liliane Raes

foto : Spekzwaardzwam Liliane Raes

PADDENSTOELENWANDELING

24 september 2017 Ons Streven

Als afsluiter van de **paddenstoelenreeks** die over een periode van 2 jaar in 't groene waasland verschijnt, werd er op de zonnige zondag van 24 september in provinciaal domein Roomacker een paddenstoelenwandeling gehouden. Héél veel wandelen kwam er eigenlijk niet aan te pas. Als je bedenkt dat de afgelegde afstand **net geen 3 km** bedroeg en de wandeltijd 3 uur, dan snap je wel dat de klemtoon op paddenstoelen lag, in plaats van op wandelen. De **regen** in de voorafgaande week was een **zegen** voor de paddenstoeltjes.

Overal waar je keek, zag je er wel eentje staan. Lou, de gids, schudde de interessante weetjes vlotjes uit zijn mouw. Met eigen ogen konden we zien dat Russula's breken als krijtjes, dat Melkzwammen écht melk laten stromen en dat Boleten geen plaatjes maar buisjes hebben. De deelnemers mochten doorheen de wandeling met spiegeltjes onder de paddenstoelen kijken om zelf te zien of er plaatjes of gaatjes waren. De demonstratie met het droge Judasoor dat na een half uurtje verblijf in een potje met water weer een soepele, glibberige zwam werd, vond iedereen interessant. **Uit elk van de artikelen uit de voorbije reeks, vonden we minstens enkele paddenstoelen. In totaal dertig (30!) verschillende soorten.** Het spannendste was het vinden van de Gekraagde Aardster en het aanschouwen van een echte sporenwolk.

Aan paddenstoelen ruiken, hoorde er ook bij. De speciaalste geur kwam van de Narcisridderzwam. Een mooi geel paddenstoeltje dat helaas niet naar bloemen rook, maar naar carbolineum, een product dat men vroeger gebruikte om buiten houten palen en balken mee in te strijken. Bijzondere vormen waren er ook genoeg. Het Gestreept nestzwammetje, het Rondsporig oorzwammetje, de Asgrauwe koraalzwam en de Parelstuifzwam maakten nog maar eens duidelijk dat een paddenstoel er vaak anders uitziet dan het klassieke 'hoed met steel'. De laatste paddenstoel waarover de gids vertelde was de Tranende franjehoed. De wetenschappelijke naam van deze soort deed hem denken aan een oom die Swahili kon spreken... 'Lacrymaria lacrymabunda'. Na afloop bedankten we de gids met een applaus. Op zijn beurt was de gids dankbaar voor het geïnteresseerde publiek!

RODE WOUW

wellicht eerste geslaagde broedgeval sinds meer dan 50 jaar voor Oost-Vlaanderen

De ontdekking en opvolging van het broedgeval

In het voorjaar van 2017 werden enkele waarnemingen verricht van rode wouw in en rond de bossen langs de Moervaart en de Zuidlede in Moerbeke en Lokeren. Begin april was er ook één waarneming van twee rondvliegende vogels, maar er werd verder geen aandacht aan besteed. In juni werden de waarnemingen van ten minste één rode wouw echt opvallend dankzij de lokale vogelkenner Paul Vervaet. Ik besloot daarom ook eens enkele uren te observeren in het gebied. Op 18 juni kon ik tot tweemaal toe een adulte vogel met prooi in dezelfde richting zien wegvliegen. Dat deed uiteraard een lichtje branden! In een vlaag van enthousiasme en overtuiging dat het om een broedgeval moest gaan, nam ik de volgende dag spoedverlof om op zoek te gaan. En met succes! Na amper een paar uur zoeken ontdekte ik een nest met 2 jongen in een populierenbosje nabij het reservaat De Eenbes binnen de bosgordel langs de Zuidlede in Moerbeke.

Het nest bevond zich op ongeveer 20m hoogte in een stevige canadapopulier in de noordwestelijke rand van het bosje. In de literatuur is vaak beschreven dat rode wouwnesten bekleed worden met niet natuurlijk materiaal zoals plastic en koorden, maar dit was hier niet het geval. Omwille van mogelijke verstoring, maar ook door gevoeligheden betreffende jacht en gebruik van vergiftigd aas in het gebied, werd de vondst enkel door een paar plaatselijke vogelkenners in alle discretie in het oog gehouden, en werden alle waarnemingen automatisch onder embargo gezet op de site waarnemingen.be.

De verslagenheid was groot toen op 27 juni het oudste jong dood werd teruggevonden aan de voet van de nestboom. Gezien de geschiedenis in het gebied en feit dat de vogel verkrampde klauwen had, werd dit als een verdachte dood beschouwd. Het adulte vrouwtje werd een paar dagen daarvoor ook al in verdachte houding gezien (afhanginge vleugels, weinig opletend). De rode wouw is een gespecialiseerde aaseter en daardoor erg gevoelig voor sterfte door vergiftigd aas. Bij het toxicolo-

gisch onderzoek in de faculteit diergeneeskunde van de Universiteit Gent in Merelbeke, kon echter niet aangetoond worden dat het jong was gestorven door vergiftiging.

Gelukkig kon het overgebleven jong verder opgroeien, en op 24 juli vloog het ook met succes uit. De dagen nadien kon het nog wel eens tijdelijk gezien worden op of rond het nest, maar de waarnemingen waren beperkt.

Het was niet helemaal ondenkbaar dat de rode wouw in het gebied tot broeden kan komen. De afwisseling van kleinere en grotere bossen met kleinschalige weilanden, graslanden, akkers en ruigtes in het gebied, is ideaal broedhabitat voor de rode wouw. In 1976 kwam in de nabije omgeving ook al de zeldzame zwarte wouw succesvol tot broeden, het eerste gekende broedgeval voor Vlaanderen.

Status in Vlaanderen en Europa

In Vlaanderen is de rode wouw altijd al een zeldzame broedvogel geweest. Het laatste gedocumenteerde geslaagde broedgeval was in het Dijleland (Vlaams-Brabant) in 2014. In 2016 was er een mislukt broedgeval in de regio Heist-op-den-Berg (Antwerpen). Andere gekende broedgevallen dateren al van meer dan 15 jaar geleden. Zo was er in 2000 een mislukt broedgeval in leper (West-

NATUURBEHEER OP DE RIVIERDUIN MOLSBERGEN

Vlaanderen) en in 1998 kon in een populierenbos in Ursel (Oost-Vlaanderen) een broedgeval gevonden worden dat echter ook mislukte door een zware storm. Een gelijkaardig broedgeval was er in Assenede in het jaar 1977. Het broedgeval in Moerbeke is voor zover geweten het eerste gekende geslaagde broedgeval voor Oost-Vlaanderen sinds wellicht meer dan 50 jaar.

Het dichtstbijzijnde bolwerk van de soort ligt in Wallonië, waar zich in de periode 2001-2007, en wellicht ook nu nog, een vrij stabiele populatie van 150 tot 180 broedparen bevond. In Duitsland en Frankrijk komen de grootste populaties voor. De rode wouw had erg te lijden door menselijke vervolging tot rond 1950. Daarna was er een gematigd herstel, maar de soort is momenteel in Europa 'bijna in gevaar'. In verschillende regio's gaat de soort weer achteruit, zeker in het zuiden van Europa.

Voedsel en bedreigingen

Het zijn echte alleseters die vooral veel aas eten. Maar ook insecten, regenwormen en andere ongewervelden, muizen, konijnen, mollen, ratten staan soms op de menu. Jonge onervaren vogels zoals van de spreeuw, merel, lijster, ekster, zwarte kraai en duiven, vormen ook wel eens het voedsel.

Hoewel het verboden is, vormt het uitleggen van vergiftigd aas een grote bedreiging voor de rode wouw, zeker in de broedgebieden. In sommige regio's zoals in Duitsland, zijn windturbines ook een belangrijke doodsoorzaak geworden.

tekst en foto's :
Joris Everaert

vzw Durme heeft afgelopen voorjaar 40 ha extra opervlakte natuur in de omgeving van het Molsbroek in natuurbeheer gekregen. Het betreft in feite een beheeroverdracht van gebieden die voorheen door het ANB (Agentschap voor Natuur en Bos) beheerd werden. Één van die gebieden is de rivierduin Molsbergen die net naast het Molsbroek ligt. Het beheer dat vzw Durme deze zomer voor Molsbergen heeft uitgevoerd betreft een verderzetting van het reeds 20 jaar succesvol uitgevoerde beheer van het ANB. Molsbergen herbergt een zeldzaam biotoop van droge graslandvegetaties die zich op de voedselarme en zandige rivierduin ontwikkelen. Het belangrijkste beheer dat op de rivierduin dient uitgevoerd te worden is een verschrallingsbeheer door het maaien van de aanwezige graslandvegetatie. Over de grassen zelf hoeven we ons niet veel zorgen te maken. Daarvoor krijgen we hulp van de konijnenpopulatie die het schaars aanwezige gras door begrazing millimeterkort houdt. Jaarlijks moeten echter eveneens de talrijk aanwezige adelaarsvarens, bramen en opslag van berken, soorten waarin de konijnen niet geïnteresseerd zijn, gemaaid worden. Een arbeidsintensieve taak te meer daar het reliëf van de rivierduin niet overal vlak is waardoor het gebruik van een tractor niet overal mogelijk is. Het jaarlijks maaien op de rivierduin is echter een belangrijke beheertaak omdat de varens en bramen anders meer zeldzame kleine **plantjes zoals hondsviooltje, mannetjesereprijs en grasklokje** zouden overwoekeren en verdringen. Ook de talrijk aanwezige korstmossen, die de duin plaatselijk een grijze kleur geven, hebben nood aan zonlicht om te groeien, en verdragen geen planten boven hen.

RECORD AANTAL KAMSALAMANDERS GESPOT BIJ ELIA

7 kamsalamanders: nog nooit trof de poelenwerkgroep van Kruibeke vorige lente zoveel exemplaren aan bij een telling als op woensdag 24 mei. Die dag was de groep te gast op hoogspanningspost 'Mercator' van netbeheerder Elia. Deze site telt in totaal 6 poelen, die speciaal voor de zeldzame kamsalamander werden aangelegd. Elia bekostigde alle werken zelf, ons Regionaal Landschap verleende advies.

"Het is de eerste keer dat we met de poelenwerkgroep zoveel kamsalamanders bij een telling aantreffen", benadrukt onze collega fauna en flora Robbert Schepers. "Er zijn dan ook maar weinig poelen die zo goed voldoen aan de wensen van de kamsalamander: geen vis, zuiver water en veel waterplanten. Heel wat andere dieren profiteren mee van de extra inspanningen die we hier voor de kamsalamander leverden. Niet toevallig troffen we hier naast 7 kamsalamanders ook 22 kleine watersalamanders, 3 bruine kikkers, libellenlarven, kokerjuffers, duikerwantsen, ruggenzwemmers en waterkevers zoals de geelgerande watertor aan. Het poelennetwerk op deze site is echt een opsteker voor de biodiversiteit."

Meer info www.rlsd.be

Robbert geeft duiding bij een jonge pool

EERSTE TEST WATERBUS

Op 16 oktober hebben wij de Waterbus getest van Kruibeke tot Antwerpen.

Onze bevinding :

- prima product.
- met 81 passagiers als maximum, behoorlijke capaciteit.
- het was de eerste vaart, na de lange middag-pauze, om 14:10 uur [na 12:10 uur].
- enkele weken later vaart de Waterbus om het half uur [vanaf 11 november].
- bij prachtig 'zomerweer' (25°) was er veel belangstelling.
- ook toegankelijk met rolstoelen
- de omlooptijd (binnen het uur heen en terug Antwerpen - Hemiksem) is krap.

Ablo by

★★★★★						
★★★★☆						
★★★☆☆						
★★☆☆☆						
★☆☆☆☆						

rangschikking volgens Greenpeace :
van 0 tot 4 zonnetjes.

STAP OVER OP GROENE STROOM!

Er zijn veel leveranciers die groene stroom aanbieden. Maar wat is het verschil? Greenpeace helpt je om heel bewust de best mogelijke keuze te maken.

Dit klassement gebruiken is gemakkelijker dan ooit tevoren. Klik op het logo van je leverancier (Ga naar <http://mijngroenestroom.be/klassement>) en bekijk de steekkaart met zijn score en ons advies.

Wist je dat het heel gemakkelijk is om van leverancier te veranderen? Je kunt op gelijk welk moment en zonder stroomonderbreking veranderen. Bovendien zorgt je nieuwe leverancier in jouw plaats voor alle administratieve formaliteiten.

Wacht dus niet langer om over te stappen op groene stroom! Vergelijk de aanbiedingen, verklein je ecologische voetafdruk en je factuur.

www.abllo.be/klik

PRIJZEN FIETSZOEKTOCHT

Voor de 18de maal organiseerde **Natuurpunt Moervaart-Zuidlede** een fietszoektocht in waarin men gedurende de maanden juli, augustus en september kon zoeken naar antwoorden op 20 vragen en 10 foto's + 1 algemene vraag. Dit jaar was de fietszoektocht terug in eigen streek. De afstand was 34,8 km.

Deelnemers konden op verschillende plaatsen starten aangezien het traject lusvormig is. Er waren instapmogelijkheden voorzien aan de kerken van Mendonk, Zaffelare, Lochristi, Zeveneken, het station van Beervelde en in het Provinciaal domein Puyenbroeck. Er werden 55 formulieren binnengebracht waarvan de beste 10 met hun zelfgekozen prijs, tijdens de prijsuitreiking, op de foto gingen samen met enkele Bestuursleden van Natuurpunt Moervaart-Zuidlede. Een extra bedanking gaat naar Gaston Van Gaever, gekende kunstschilder uit Wachtebeke, die dit jaar voor vijf schilderijen zorgde voor in de prijzenpot.

Vanuit het Waasland (Roomacker, Tielrode) het atomium kunnen zien, vanaf de begane grond. Ja, dat was werkelijkheid op 16 juni 2017, tijdens een avondwandeling van Natuurpunt Waasland ZUID. De foto is genomen door Guy De Vos, Natuurgids uit St Gillis Waas. Beleef de natuur in 't Waasland. Onze activiteitenkalender [p15] helpt je daarbij!

RESOLUTIE VOOR SNEL ELEKTRISCH FIETSEN VOOR WOON-WERKVERKEER

Op 29 januari 2014 werd in het Vlaams Parlement een resolutie¹ goedgekeurd met voorstellen om de fiets als volwaardig transportmiddel te erkennen. Met die nieuwe resolutie willen de indieners de vorige resolutie hernemen en actualiseren met bijzondere aandacht voor (snelle) elektrische fietsen. In de resolutie van 2014 werd gewezen op het groot fietspotentieel in Vlaanderen.

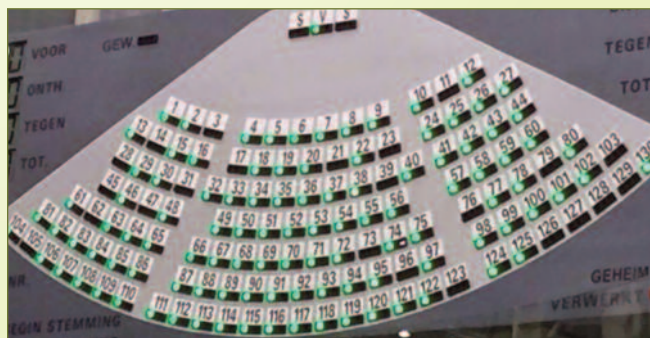
Op basis van de meest recente cijfers (Onderzoek Verplaatsingsgedrag Vlaanderen (OVG 5.1)) is dat potentieel sindsdien nog verbeterd:

- 81,19% van de Vlaamse gezinnen bezit minstens één fiets;
- 12,41% van het aantal verplaatsingen doen we in Vlaanderen met de fiets;
- voor woon-werkverkeer met een afstand kleiner dan of gelijk aan 5 km gaat 34,72% van de werknemers met de fiets, en 45,04% met de wagen;
- 28,87% van de woon-schoolverplaatsingen gebeurt met de fiets;

- 27,66% van de Vlamingen fietst een of meer keren per week, 16,93% zelfs dagelijks.

Het fietsbezit ligt relatief hoog in Vlaanderen (bijna één fiets per inwoner) en blijft stijgen. Toch vertaalt zich dat niet in een hoog fietsgebruik voor woon-werkverkeer. In Nederland verloopt vandaag 25% van de woon-werkverplaatsingen met de fiets, voor Vlaanderen is dat maar 15,40%. Tot de jaren 70 liep het fietsgebruik in Vlaanderen en in Nederland gelijk. In Nederland werd de voorbije decennia veel meer geïnvesteerd in veilige fietsinfrastructuur en dat beleid wordt tot op de dag van vandaag voortgezet. Een 'fietscultuur' is dus maakbaar.

Meer lezen? ablllo.be/klik

Zie ook : www.abllo.be/kalender of www.abllo.be/klik

NPW == Natuurpunt Waasland

NP CVN wandelingen : L = Laarzen gewenst * = Geschikt voor wagentjes.

ALLE ACTIVITEITEN ZIJN TOEGANKELIJK VOOR IEDEREEN!!

Donderdag 30 november

Hortus ter Saksen Invasieve en andere niet-inheemse planten. 19.30 uur – 21 uur

Spreker: Ivan Hoste, Agentschap Plantentuin Meise
Plaats: hoeve Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren. Deelname: 5 euro. Inschrijven via info@hortus-ter-saksen.be of 0473 27 60 85

Vrijdag 1, zaterdag 2 en zondag 3 december

Oxfam Wereldwinkel Temse Cadeaudagen

In de wereldwinkel Scheldestaat 78.

Wijn, boeken, recepten, wenskaarten, eerlijke cadeaus, hapjes en drankjes en meer!

Vrijdag en zaterdag van 9 tot 18u, zondag van 9 tot 16u.

!!! openingsuren eindejaar: 24 en 31 dec : 9 - 16 uur.

Zaterdag 2 december

NP Waasland Noord Start van het knotseizoen.

Om onze knotwilgen in goede conditie te houden is het nodig dat ze om de drie tot vijf jaar geknot worden. Een geknotte wilg is een monument: ze zijn prachtig in het landschap en onmisbaar als schuilplaats voor tal van dieren. Bij het knotten kunnen we alle hulp gebruiken, veel handen maken immers het werk licht. We komen samen aan het Natuurhuis Panneweel, krekeldijk 2 te Meerdonk om 13u30. Best kom je met stevige schoenen en werkhandschoenen.

Info: jan@panneweel.be of 0494 66 84 45

Oxfam Wereldwinkel Kruibeke Cadeaudagen

Van 10-17u, Onze Lieve vrouwplein 20A

Zondag 3 december

Hortus ter Saksen

luswandeling Kalmthout – Kapellen (23 km)

Ten noorden van Antwerpen vinden we verschillende natuurdomeinen die nauw aansluiten. We trekken onder andere door het Klein Schietveld, de Uitlegger en het Mastenbos en wandelen ook in een goed bewaard gebleven loopgravenpad.

Afspraak 9.30 uur parking station Heide Kalmthout, (grote parking aan Statieplein/ Kalmthoutlaan)
Inschrijven bij Marc M 0494 12 86 81 of marc.castelyns@scarlet.be

Zaterdag 9 december

Oxfam Wereldwinkel Cadeaudagen

Kruibeke Van 10-17u, Onze Lieve vrouwplein 20A

Vzw Durme

Infomoment kruidenrijk grasland om 14.00 uur

In welke mate is kruidenrijk grasland nuttig voor jagers, landbouwers en natuurbeheerders? Op welke manier kunnen runderen of paarden bijvoorbeeld baat hebben bij kruidenrijk hooi? Waarom zijn kruidenrijke graslanden belangrijk voor bijen, vogels en wildsoorten? Welk beheer is nodig om zelf kruidenrijk grasland te ontwikkelen? Je komt het te weten tijdens ons gratis infomoment. Daarop stellen we de resultaten voor van een onderzoek dat we uitvoerden op verschillende hooilanden in Berlare en Zele. Dat onderzoek spitst zich voornamelijk toe op de bodemkwaliteit van deze percelen en de voederwaarde van kruidenrijk hooi. We zetten alvast een drankje voor je klaar. Welkom!

Dit infomoment kadert in het project 'kruidenrijk grasland' dat financiële steun geniet van de Vlaamse Overheid, Departement Omgeving. Een samenwerking van vzw Durme met Regionaal Landschap Schele-Durme (RLSD), Provincie Oost-Vlaanderen, ILVO, UGent, WBE Donkmeer en Boerenbond.

Afspraak: in het Henri Van Daelecentrum, Lokerenbaan 43, Zele om 14 uur

Meer info: kristof@rlsd.be of 052 33 89 10

Deelnemen is gratis na inschrijven.

Zondag 10 december

Natuurpunt Waasland NOORD

Natuur in de stad: kunst en natuur.

Wandeling op het veel besproken Eilandje in Antwerpen. We maken er een gezellige winterwandeling van. Het Eilandje is niet alleen een trendy plaats voor de hippe feestganger. Er is ook heel wat natuur te bewonderen. We speuren naar de spontane opslag van wilde planten en we bestuderen de speciale gemeentelijke plantsoenen. Ondertussen bewonderen we de kunst, die werkelijk op elke hoek en in elke straat aanwezig is.

Het eilandje is een relict van de oude Antwerpse haven. Alle dokken zijn er nog. Er is zelfs nog een klein getijdendok aanwezig met uiteraard interessante plantengroei. We hebben niet alleen oog voor de flora en de kunst maar ook voor de landschappelijke ontwikkeling en de geschiedenis ervan.

Afspraak, de zuidelijke P&R te Kemzeke (E34-weg Sint-Niklaas/Hulst) om 13 uur. Vandaar rijden we naar het Frederik van Eedenplein (LO) waar we om 13u45 de veerboot nemen naar het Steen. Vandaar nog 10 minuutjes te voet naar het MAS. Kom je uit een andere richting met de auto dan gaat parkeren best in de veel

te dure parking in de onmiddellijke buurt. De wandeling begint om 14 uur. We komen samen aan de Mas shop. Dit is de museumwinkel op het gelijkvloers van het Mas. Info Edwin Thoen, thoen.smeets@telenet.be 0496 32 03 78

Zaterdag 9 en zondag 10 december

Oxfam Wereldwinkels Cadeaudagen
Beveren: Polyvalente zaal Koninklijk Atheneum, Donk-
 vijverstraat 30. Van 10 tot 17u30.
Melsele: Kapel OC Boerenpoort, Sint- Elisabethstraat
 31A. Van 10 tot 17u30.
Sint-Gillis-Waas: Bibzaal, Kerkstraat 67. Zaterdag van
 9 tot 17u, zondag van 10 tot 17u.

Tal van originele, fair trade kunst- en gebruiksvoorwerpen, speelgoed...,cadeautjes met een verhaal. Wijnproefstand met deskundig advies. (h)eerlijke proevertjes. In onze gezellige cafetaria (h)eerlijke dranken en zelf gemaakte hapjes.
 Cadeaudagen gemist? Kom naar de wereldwinkel!

Woensdag 13 december

Natuurpunt Waasland Scousele Plantenstudiegroep
 Natuurhuis Kapelstraat 170a 9140 Steendorp van
 19.30 tot 22 u
 Gratis. Breng loupe en flora mee.
 Voor plantenfreaks hebben we weer een waardevolle
 ontdekkingsavond op het programma.
 Info: freddy.moorthamer@skynet.be 0475 923 484

Zaterdag 16 december

Vzw Durme Bijeenkomst VVE WG Dagvlinders om
 13.00 uur
 Deze bijeenkomst staat in het teken van de fotowedstrijd
 'Flieflotter 2017' met als doelsoort de Atalanta.
 Afspraak: Molsbroek bezoekerscentrum, Molsbergen 1,
 9160 Lokeren
 Meer info: bij Jurgen Couckuyt, couckuyt.jurgen@tele-
 net.be

Oxfam Wereldwinkel Kruibeke Cadeaudagen
 Van 10-17u, Onze Lieve vrouwplein 20A

Zondag 17 december

Natuurpunt Waasland Scousele Watervogeltelling
 Indien je graag meegaat contacteer: Gerry Heyrman
 0498 57 72 24 gerry.heyrman1@telenet.be

Oxfam Wereldwinkel Kruibeke Cadeaudagen
 Van 14-17u, Onze Lieve vrouwplein 20A

Woensdag 10 januari

Natuurpunt Waasland – Scousele
 Plantenstudiegroep

Van 19.30 tot 22 u Natuurhuis Kapelstraat 170a
 9140 Steendorp. Voor plantenfreaks hebben we weer
 een waardevolle ontdekkingsavond op het programma.
 Gratis. Breng loupe en flora mee.
 Info: freddy.moorthamer@skynet.be 0475 923 484

Zondag 14 januari

Natuurpunt Waasland – Scousele Watervogeltelling
 Indien je graag meegaat contacteer:
 gerry.heyrman1@telenet.be 0498 57 72 24

Zaterdag 20 januari

Natuurpunt Waasland – Scousele
 Beheerwerken Schausselbroek
 Start 14 uur. Indien je graag meegaat contacteer:
 gerry.heyrman1@telenet.be 0498 57 72 24

Zaterdag 27 januari

Natuurpunt Waasland – Scousele
 Tellen meeuwenslaapplaatsen
 Start 17 u Indien je graag meegaat contacteer:
 gerry.heyrman1@telenet.be 0498 57 72 24

Zondag 28 januari

Natuurpunt Waasland Noord
 Wandeling doorheen het krekengebied van Saleghem.

De feestdagen zijn achter de rug, tijd om de natuur in te trekken. Vanuit het Natuurhuis Panneweel vertrekken we voor een flinke wandeling doorheen het krekengebied van Saleghem. In de open polder is er altijd kans op een groepje grauwe ganzen of een jagende kiekendief of buizerd. Na de wandeling is er soep. Voorzie warme kledij, goede stapschoenen en een verrekijker. Liefhebbers van soep graag een seintje aan Marc Bogaerts. Onze krekewandeling valt samen met het grote Vogelweekend van Natuurpunt. We hebben in de boomgaard van het Natuurhuis een voederplaats met kijkwand ingericht zodat je ongestoord de vogels kan waarnemen. We starten om 13u30 aan het Natuurhuis Panneweel krekeldijk 2 te Meerdonk. Info: marc@panneweel.be of 03 7798931

Natuurpunt Waasland – Scousele
 Het grote vogelweekend
 Natuurhuis Kapelstraat 170a 9150 Steendorp
 14 tot 16 u
 Info: nine.vanhoyweghen@gmail.com 0473 72 66 15

Maandag 29 januari

Natuurpunt Waasland – Scousele Info paddenovezet
 in het Natuurhuis Kapelstraat 170a 9150 Steendorp
 Van 20 tot 22 u
 Info: nine.vanhoyweghen@gmail.com 0473 72 66 15

OXFAM PAKT JE IN

CADEAUDAGEN 2017

Weekend van 2 en 3 december
Temse (za-zo) ; **Kruibeke** (za)

Weekend van 8, 9 en 10 december
Beveren (za-zo); **Melsele** (za-zo); **Sint-Gillis** (za-zo) ;
Sint-Niklaas (vr-za-zo); **Kruibeke** (za)

Weekend van 16 en 17 december
Kruibeke (za en zo)

OXFAM
Wereldwinkels

*mini-verslag : 24 september : Herfstgeuren en -kleuren, allerlei natuurweetjes voor groot én klein, gezellig keuvelen en overheerlijke pannenkoeken ... Natuurpunters van Waasland Zuid genoten die dag met velen in het **Groenhof**, Belseels erfgoed met prachtige natuurtuin!* CS

POLDERWANDELINGEN

Polders van Groot-Kruikeke

Gratis polderwandelingen aangeboden door Waterwegen en Zeekanaal en begeleid door de Barbiërgidsen. Meer info op : www.barbiërgidsen.be/index.php/maandelijkse-werfwandelingen

Zondag 03 dec 14 u Vliet- en getijdenwandeling
Zondag 07 jan 14.00 u Bibberen en Bevers

NATUURHUIS IN STEENDORP

Natuurpunt Waasland – Scousele

Je kan er terecht voor een sanitaire stop, een drankje, een gezellige babbel, info over de streek en je hebt een prachtig uitzicht van op het dakterras.

In de winterperiode is het beperkt open op zondag.
10 december 14 januari 28 januari 11 februari
van 14 tot 17 u. Kapelstraat 170a 9140 Steendorp.
(GPS 51.129488 – 4.260328). Kom wandelen in onze mooie streek en spring eens binnen! De vrijwilligers van **Natuurpunt Waasland – Scousele** verwachten je.

DE HEETSTE TOCHT - IN HET SPOOR VAN DE BEVER

vzw DURME

De Heetste Tocht in't kort:

1. Steun vzw Durme en de bever
2. Wandel op 23 december 8 of 20 kilometer langs Durme, Moervaart en Zuidlede
3. Laat je sponsoren via **Music For Life**

De Heetste Tocht, iets langer:

Een sponsortocht van **8 of 20 kilometer** door prachtige natuurreservaten, over trage wegen en langs oude spoorwegen. Van het Molsbroek via Daknam en Eksaarde tot in Puyenbroeck. Helemaal in het spoor van de bever. Om onze kwetsbare natuur én onze bevers beter te beschermen. **Dat is onze actie voor de Warmste Week van Studio Brussel.**

De **bever**, nog altijd een **bedreigde diersoort**, breidt beetje bij beetje zijn leefgebied uit. De laatste jaren trok hij helemaal van de Hamputten aan het Molsbroek (Lokeren) tot Provinciaal Domein Puyenbroeck (Wachtebeke). Zijn precieze route kennen we niet, maar vaststaat dat hij gebruik maakte van de Durme, de Moervaart, de Zuidlede en de natuurreservaten die langs deze rivieren lopen. Willen we onze bevers beschermen, dan moeten we die natuur dus ook beschermen én uitbreiden.

En daar wil vzw Durme volledig voor gaan.

Daarvoor kunnen we elke steun gebruiken. Daarom organiseren we 'de Heetste Tocht'. Een sponsortocht van 8 of 20 kilometer ten voordele van vzw Durme. Stap je mee? Schrijf vandaag nog in bij Thomas (thomas.vanlancker@vzwdurme.be of bel 09 348 30 20).

Meer info: www.vzwdurme.be

WIJZE(R)ENERGIE: BESPAAR OP JE ELEKTRICITEITS- EN VERWARMINGSFACTUUR

In 2017 realiseerde ABLLO vzw met steun van het **Fonds voor Duurzaam materialen en energiebeheer** (2500€), de **stad Sint-Niklaas** (1000€) en **Interwaas** (500€) een **Energiewaaier** 'Wijze(r)Energie' (= Energiewaaier) met energiebesparende tips rond elektriciteit, verwarming en water. Hierbij gaat het vooral om gedragstips en kleine investeringstips die door elke burger kunnen toegepast worden. De Lay out en uitvoering van de wijzer gebeurde door een groep van 5 studenten van de Artevelde Hogeschool, afdeling Grafische en digitale media in het kader van externe projecten.

'**Meten is weten**' vormt hierbij een belangrijk item. In die zin stimuleren we iedereen die zich een Wijze(r)Energie aanschaf om zich te registreren op het forum <https://www.energieid.be/groups/AbloVzw>. Of via www.abllo.be/klik.

In combinatie met onze Energiewaaier begeleidt ABLLOvzw groepen op een 'intensieve' (OCMW's, huisvestingsmaatschappijen, woonwinkels...) of 'minder intensieve' manier (gemeenten, buurtgroepen, transitiegroepen....). Elke deelnemer wordt geregistreerd op Energieidee. Op die manier willen we tegen eind 2019 de CO2 besparing van het gebruik van onze Energiewaaier in kaart brengen.

Meer informatie rond deze begeleiding kan bekomen worden bij Jenny De Laet, 0496450666 jenny.delat@ugent.be

KLIK www.abllo.be/klik

Ablo^{vzw}

VLEERMUISNIEUWS

Voor het derde jaar op rij werd midden juli 2017 vanuit vzw Durme en de Vleermuizenwerkgroep van Natuurpunt het **mopsvleermuisvangstweekend** georganiseerd in het Waasland, inclusief de Nederlandse grens ten noorden van het Stropersbos. Allereerst wil ik de meer dan 20 vrijwilligers die hierbij hielpen, alvast bedanken! Er werd prioriteit gegeven aan nieuwe gebieden waar de soort recent ook was vastgesteld, in de hoop om via gezenderde vrouwtjes bijkomende kolonielocaties te ontdekken.

De details van de resultaten zullen later nog gepubliceerd worden in een rapport en wetenschappelijk artikel. Een nieuwe spectaculaire vondst was de ontdekking van een grote **kraamkolonie** in een bosperceel met Amerikaanse eiken in het Heidebos in Wachtebeke. De mopsvleermuizen zaten daarbij steeds achter de **losse schors** van dode Amerikaanse eiken. Om de paar dagen wisselden ze van boom en soms zaten ze ook in twee aparte groepjes. De meeste van de gebruikte bomen hadden een diameter van slechts 20 à 25 cm. Er kon daarin een topaantal van 32 vrouwtjes en jongen geteld worden! De waarde van Amerikaanse eiken voor vleermuizen is hierdoor weer eens aangetoond, juist doordat deze bomen snel losse schors, scheuren en holtes vertonen. Het eventueel kappen van dergelijke bomen dient dan ook met grote zorgvuldigheid te gebeuren.

Bij een andere kolonie - achter het luik van een huis in Belsele - kon een nieuw afstandsrecord opgemeten worden. Een gezenderd vrouwtje van deze kolonie ging elke nacht foerageren op een goeie **7 tot 10 km** ten zuiden van de kolonie in de bossen en schorren langs de Durme in Waasmunster en Hamme. Dit was twee jaar geleden ook al vastgesteld. Maar op een windstille zachte nacht ging dit vrouwtje langs de Durme nog verder oostwaarts tot aan de Oude Durme en de oostelijke uithoek van de Sombeekse meersen, **tot een goeie 14 km** van de kolonie, een nieuw **record!**

In het voorjaar van 2017 kon de mopsvleermuis ook met zekerheid worden vastgesteld in het Stropersbos te Stekene en Sint-Gillis-Waas, alsook in de aanpalende Clingse bossen in Nederland. Spijtig genoeg vloog daar tijdens het vangstweekend geen mopsvleermuis in de netten.

Volgend jaar proberen we daar opnieuw!

Joris Everaert

Mopsvleermuizen achter losse schors van dode Amerikaanse eik (foto René Janssen)

Amand De Vosstraat, 9 te Eksaarde
langs spoorfietsroute Lokeren - Moerbeke

Open van 10.30 u. doorlopend tot 's avonds
Donderdag : sluitingsdag

Info en reservatie: 0477/907.972
info@bistrodenbascuul.be
www.bistrodenbascuul.be

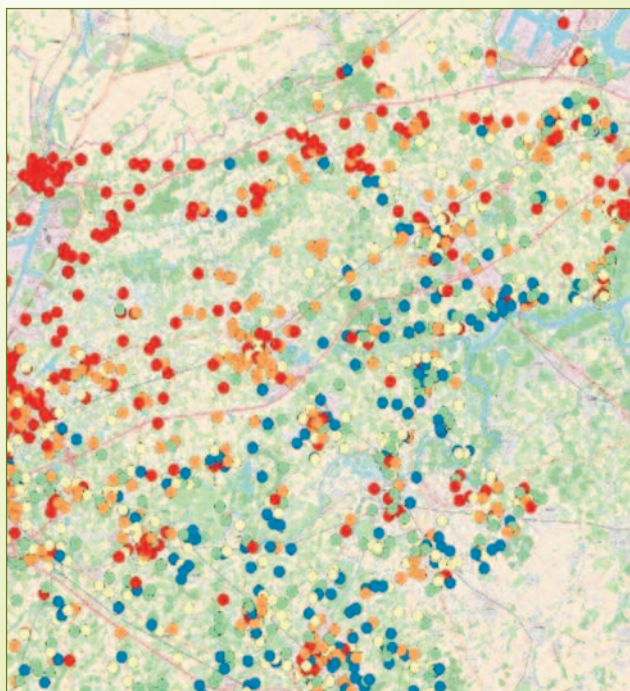

*Uilenwerkgroep Waasland heeft in 2017 tal van interessante **avondwandelingen** georganiseerd. Die verslagen kan je lezen op www.uilenwerkgroepwaasland.be. Zie ook www.abllo.be/klik Voor 2018 zijn er weer een heleboel activiteiten gepland. Meer in het volgend GWnummer.*

DE RESULTATEN VAN HET AIRBEZEN-PROJECT ZIJN BEKEND.

De universiteit van Antwerpen mat tijdens in het voorjaar het fijn stof in de lucht via **aardbeiplantjes** die over heel Oost-Vlaanderen verdeeld werden. Planten staan via hun bladeren rechtstreeks in contact met de buitenlucht en tijdens het groeiseizoen verzamelen ze op die bladeren fijnstof dat aanwezig is in de lucht. Door de hoeveelheid fijn stof op het bladoppervlak te meten via biomagnetische monitoring kunnen onderzoekers iets zeggen over de concentratie fijn stof in de lucht. Planten worden zo een "meetstation" voor luchtverontreiniging. De resultaten zijn nu verwerkt.

Op een **interactieve kaart** kan inzoomen op je **eigen straat/gemeente** en nagaan hoe de luchtkwaliteit in jouw omgeving is. Goed om weten! Meer lezen? abllo.be/klik

PADDENSTOELEN IN ROOMACKER (9)

Knotsgekke knotsen!

Knotszwammen behoren tot verschillende families die niet allemaal nauw verwant zijn.

Er zijn soorten die op bospaden en bladerstrooisel te vinden zijn. Er zijn er die vooral in schrale graslanden voorkomen en er zijn soorten die op dood hout groeien.

Alle foto's in deze en volgende afleveringen zijn gemaakt in domein Roomacker Tielrode.

Draadknotszwam (Macrotyphula juncea)

“Amai, zijn dat ook paddenstoelen?”

is de opmerking die spontaan bij mensen opkomt wanneer ik hen in de herfst op de massale aanwezigheid van de Draadknotszwam wijs. Je zou denken dat het verdroogde grassprietjes zijn, of opgerichte steeltjes van afgevalen bladeren. Maar eens men deze soort gezien heeft, herkent men ze later in een oogopslag. De Draadknotszwam is een algemene paddenstoelensoort. De vruchtlichamen zijn aanwezig in september en oktober, op het strooisel van diverse loofbomen: berken, eiken, beuken en elzen. Vaak staan ze in grote groepen bijeen. De draadvormige vruchtlichamen staan als naalden omhoog. Ze worden tot 6 centimeter lang en tot 2 millimeter dik. De kleur is geelwit tot okerkleurig. Aanvankelijk zijn de vruchtlichamen massief. Ze hebben een spitse of afgeronde top. De basis is versmald en viltig.

Pijpknotszwam (Macrotyphula fistulosa)

De pijpknotszwam is een vrij algemene paddenstoel die leeft op dode stammen, takken en twijgen van loofbomen, zoals de els en berk. Het slanke knotsvormige vruchtlichaam valt niet zo maar op, je moet er echt naar op zoek gaan. De gemiddelde afmetingen van deze paddenstoel zijn 3-20 op 0,5-1 cm. De vruchtlichamen zijn hol en hebben een stompe top. Meteen geven deze eigenschappen een verklaring voor de naam 'fistulosa', wat 'buisvormig' betekent. Ze doen denken aan hoge kachelbuizen of kachelpijpen.

De kleur is mat, okergeel of zeemleerkeurig tot roodachtig okerbruin. De steel heeft een versmalde, viltig-wollige basis.

De soort is te vinden in september en oktober en komt voor in Europa en Noord-Amerika. De pijpknotszwam is niet eetbaar.

Draadknotszwam

Pijpknotszwam

De wormvormige knotszwam

De wormvormige knotszwam (*Clavaria fragilis*)

Deze paddenstoelsoort werd voor het eerste wetenschappelijk beschreven in 1790 door de Deense mycoloog Johan Theodor Holmskjold. Het Latijnse epitheton *fragilis* verwijst naar de ranke en broze vruchtlichamen.

In 1811 werd de soort opnieuw beschreven, dit keer door de Zweedse botanicus en taxonoom Olof Peter Swartz. Hij gaf deze paddenstoel de naam *Clavaria vermicularis*, waarbij het epitheton *vermicularis* zoveel betekent als wormachtig. Toch werd deze Latijnse benaming niet verder gebruikt en werd de officiële Latijnse benaming *Clavaria fragilis*.

De Nederlandse naam verwijst dus naar de wormvormige eigenschap. De wetenschappelijke naam verwijst naar het broze aspect. In het Engels heeft deze zwam een sprookjesachtige naam: Fairy fin-

gers, ... feeënvingers.

De wormvormige knotszwam heeft een zeer typisch en opvallend uiterlijk. De paddenstoel vormt langwerpige vruchtlichamen, die tot 15 centimeter lang kunnen worden.

Ze zijn overwegend wit van kleur en zeer fijn en broos en groeien meestal in opeengepakte groepjes. De toppen zijn puntvormig, kunnen soms geel verkleuren en vertonen, naarmate ze ouder worden, ook een kromming. Er is geen noemenswaardige steel aanwezig. De basis van de zwam is eerder klein en de vertakkingen starten reeds vlak boven de grond. De wormvormige knotszwam groeit solitair (= op zijn eentje) of in groepen op vochtige bodems, drassige weilanden of bossen. Het is een saprofyt en voedt zich met organisch afvalmateriaal.

De zwam zou eetbaar zijn, maar smaakloos en weinig substantieel.

Kroontjesknotszwam

Kroontjesknotszwam (*Artomyces pixidatus*)

Deze prachtige zwam komt voor op liggende dode stammen van populier en wilg, waar de schors al van verteerd is. Het vruchtlichaam is eenjarig, 4-12 cm hoog en kandelaarachtig vertakt.

De rechtopstaande takken staan dicht opeen, met afgeknotte, als een kroontje getande uiteinden. Aan de basis zijn de paddenstoelen stronkachtig vergroeid. De kleur gaat onderaan van bleek vleeskleurig tot beige of okergeel. Het vlees is geelwit en taai. Bij kneuzing treedt een bruine verkleuring op.

Deze paddenstoel is zeldzaam en is enkel nog maar in 2016 gevonden op Roomacker.

Opgelet, niet verwarren met Koraalzwammen, die wel vaak voorkomen, maar op de grond groeien in plaats van op hout. De topjes en kleur verschillen ook.

Houtknotszwam (*Xylaria polymorpha*)

Brrr... de dodemansvinger of dodemanshand! De ietwat griezelige bijnaam van deze zwam is te

Houtknotszwam

De Geweizwam (*Xylaria hypoxylon*)

Wie tijdens een Roomackerwandeling al eens rondkijkt of er geen paddenstoelen te zien zijn, heeft vast al op erg veel plaatsen bosjes wit met zwart vertakte stokjes uit houtresten of op boomstronken zien uitsteken.

Dit zijn Geweizwammetjes, ook zakjeszwammen en van dezelfde familie als de Houtknotszwam.

Waar de naam vandaan komt, is niet moeilijk te raden.

De vruchtlichamen hebben aan de bovenkant vaak vertakkingen, waardoor de gelijkenis met een gewei onmiskenbaar is.

Aanvankelijk zijn deze zwammen bedekt met een wit poeder. Dit zijn de sporen die in de ongeslachtelijke fase worden voortgebracht (conidiën). Later in het najaar gaan de geweizwammen over tot de geslachtelijke fase. De kleur verandert dan naar zwart en de sporen zitten niet meer aan de buitenkant.

De Geweizwam is een algemene paddenstoel in is gedurende het hele jaar te vinden.

Alle hiervoor beschreven paddenstoelen (zowel in deze aflevering als alle voorgaande) behoren tot de steeltjeszwammen. Wat dit precies betekent, lees je op de volgende bladzijde bij het 'leuk weetje'.

De Geweizwam

De Geweizwam

Een leuk weetje:

Paddenstoelen worden in twee grote groepen ondergebracht: **steeltjeszwammen** en **zakjeszwammen**. Deze indeling heeft niets te maken met het uiterlijk van de paddenstoelen, maar is gebaseerd op de manier hoe de zwam sporen vormt:

in **zakjes**,

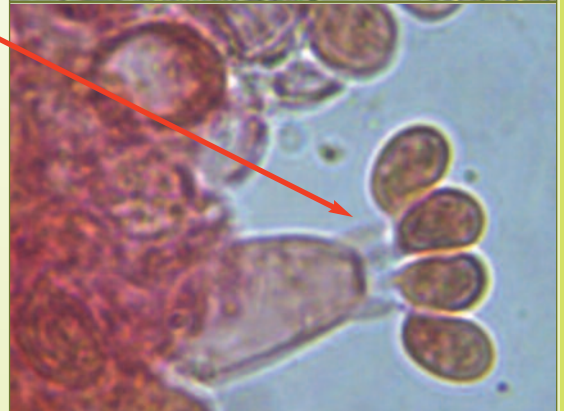
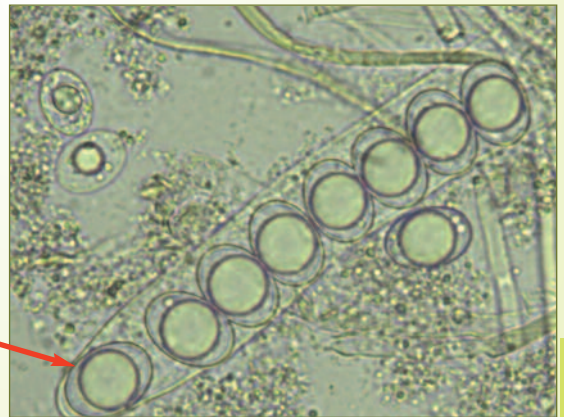
of op **steeltjes**.

Dit kun je zien met een microscoop.

*Volgende aflevering:
De krachten gebundeld.*

Alle foto's in deze en volgende afleveringen zijn gemaakt in domein Roomacker Tielrode.
Auteur en foto's Vera Declercq

KLIK - BERICHTEN

HUDIG KLIMAAT BELGIË

Wil je de klimatologische trends volgen in ons land en hun meest recente evolutie? Hier vind je alle dagelijkse waarnemingen geregistreerd door het meteorologische station van het KMI te Ukkel. Alle gegevens zijn hier beschikbaar die de meest markante feiten van het laatste decennium over ons klimaat illustreren alsook gegevens per maand, per seizoen of per jaar. Meer lezen? www.abllo.be/klik

STEVEN VROMAN: "HET HUIDIGE FINANCIËEL SYSTEEM KIEST NOG STEEDS VOOR DE KORTE TERMIJN"

Naar aanleiding van de Move Your Money Week (www.moveyourmoney.be) stelde FairFin 5 vragen over geld aan een EBBV, Een Beetje Bekende Vlaaming. Steven Vroman is **milieu-activist** en beter bekend als de 'low impact man'. Meer lezen? www.abllo.be/klik

MOBILITEITSEXPERTS: 'HET ZOU BEST KUNNEN DAT DE ELEKTRISCHE AUTO HET FIJNSTOF ÉRGER MAAKT'

Rijden we binnenkort allemaal op elektriciteit? En zou dat een goede zaak zijn? Mathias Bienstman van de Bond Beter Leefmilieu antwoordt op beide vragen ja. Mobiliteitsexpert Kris Peeters is minder zeker. 'Dat naïeve techno-optimisme is ongepast. Ooit krijgt de milieubeweging daar spijt van.' Meer lezen? www.abllo.be/klik

KAREL BETAALT SLECHTS 250 EURO PER JAAR VOOR VERWARMING ÉN

WARM WATER. DIT IS ZIJN GEHEIM!

Amper 250 euro, goed voor de aankoop van 1 ton houtpellets. Meer heeft Karel Beuckelaers uit Herent niet nodig om de winter door te komen. Hij deelt zijn beste tips met Livios! Meer lezen? www.abllo.be/klik

ACCU EN E-BIKE: ZO WERKT DAT

Welke accu gaat het langst mee, hoe zit het met het opladen – het zijn veelgestelde vragen als het om de accu van de e-bike gaat. Fietsen123 zet de actuele stand van zaken voor u op een rij. Meer lezen? www.abllo.be/klik

KOM VERDER MET JE ACCU VAN JE ELEKTRISCHE FIETS!

Verreweg de meeste vragen over de e-bike gaan over de accu en het bereik. Waarom haalt de een rustig tachtig kilometer op een accu terwijl de ander - met precies dezelfde fiets en accu - niet verder dan zestig kilometer komt? Fietsen123 ging op onderzoek uit. Meer lezen? www.abllo.be/klik

5 REDENEN WAAROM BEDRIJFSWAGEN MAATSCHAPPELIJK ONHOUDBAAR IS

Voorstanders van bedrijfswagens stellen vaak dat bedrijfswagens een noodzakelijk kwaad zijn, een gevolg van de hoge loonkosten in ons land. Dat betekent echter dat ons mobiliteitssysteem zomaar belast wordt en daarbovenop sociale ongelijkheid gecreëerd wordt om een fiscaal probleem op te lossen. Meer lezen? abllo.be/klik

DOORBRAAK IN HERGEBRUIK AFVAL PAPIERINDUSTRIE

Essity, wereldwijd hygiëne- en gezondheidsbedrijf bekend van onder andere Tork, TENA, Libresse, Edet, Demak'Up en Tempo, heeft samen met technologiebedrijf Alucha en de Universiteit Twente een revolutionaire pyrolyse machine ontwikkeld. Bijzonder is dat deze machine slib -het afvalproduct dat overblijft bij het produceren van tissue uit oud papier- omzet in herbruikbare grondstoffen zoals pyrolyse olie en mineralen. Meer lezen? abllo.be/klik

BELAST DE KOEIEN!

Belast de koeien! zegt professor Fiscaal Recht Michel Maus. Volgens Michel Maus zou het goed zijn mocht de overheid een fiscaal beleid voeren om de uitstoot van methaan te reduceren. En hoe zal u zich afvragen? Wel simpel door koeien te gaan belasten. Ja inderdaad, koeien belasten. Lees zijn column! Meer lezen? www.abllo.be/klik

HOEZO, GATEN VAN 150 M IN DE OVERKAPPING?

Sinds de Ringdagen, georganiseerd door de overkappingsintendant, heeft Ringland tal van ongepaste reacties gekregen over 'gaten in de overkapping'. De BAM en de intendant voorzien in

'BIER VAN HIER !' PRIJSUITREIKING ZOMERZOEKTOCHT

Sinds vele jaren organiseert Milieuwerkgroep Ons Streven vzw in samenwerking met Toerisme Temse en het gemeentebestuur van Temse een gratis zomerzoektocht.

Naar aanleiding van de erkenning van de Belgische biercultuur als immaterieel (cultureel) erfgoed op 30 november 2016 en omwille van de rijke brouwerijgeschiedenis van onze gemeente, de heropstart van de brouwerij VBDCCK in Tielrode, de vele initiatieven van de plaatselijke horeca, verenigingen, de objectieve Kaaischuimers en vele anderen **om de lokale bieren te promoten**... kozen we dit jaar, als thema voor de zomerzoektocht van 2017, voor de brouwerijen in alle deelgemeenten, en in Temse-Velle. Met deze zoektocht werden onder andere de resterende brouwerij- en mouterijgebouwen en markante horecazaken in de kijker gezet. Dat de biercultuur in onze streek belangrijk is én gewoest is, bewijzen de vele brouwer-burgemeesters, de talrijke smaken en merken van bier en de grote rol die brouwerijen in het maatschappelijk leven gespeeld hebben.

De zomerzoektocht en de plaatselijke biertjes vielen deze zomer erg in de smaak. Tientallen mensen hebben genoten van de fietstocht doorheen onze gemeente, de folder, de vragen en de verfrissingen onderweg. **Vierentachtig** antwoordformulieren werden ingediend. Een veelvoud mensen heeft de zoektocht afgelegd, maar geen antwoordformulier ingediend. **Ze maakten allemaal kennis met het rijke brouwerijverleden van Temse. Ze konden ook kennis maken met lokale biertjes zoals Gelaag 12 van de microbrouwerij in de Gelaagstraat te Steendorp, de exclusieve Temse Tripel in de Cop, de Fretalop in de Falcon op Temse-Velle of het uitgebreide assortiment Kerel-bier in Tielrode.**

Er waren vierenvijftig nieuwe deelnemers ten opzichte van vorig jaar. De organisatie ontving antwoorden uit alle hoeken van Temse en het Waasland, maar ook uit Kraainem, Grimbergen,

Ranst, Schellebelle, Kontich, Lebbeke, Buggenhout, Deurne, Boom, Zandvliet,... De gemiddelde leeftijd bedroeg 54 jaar. De jongste kandidaat was 18 jaar. De meest ervaren speurder telde 78 levensjaren.

Als sublieme schuimkraag en heerlijke afdrank lessen de organisatoren tijdens de prijsuitreiking **op 27 oktober** de dorst naar de juiste antwoorden met een mooie computerpresentatie in het 'Gildenhuis' van Tielrode. Het werd opnieuw een mooie 'Ons Streven'-avond; zowel voor de vele deelnemers aan de zomerzoektocht als iedereen die geïnteresseerd is in het vloeibare erfgoed in onze gemeente. Gert Hooftman, voorzitter van 'Ons Streven', mocht niet alleen een groot aantal enthousiaste fiets-, bier- en zoektochtliefhebbers verwelkomen, maar ook een uitgebreide delegatie van het gemeentebestuur van Temse. Naast burgemeester Luc De Ryck waren ook de plaatselijke schepenen Hugo Maes en schepenen van Toerisme, Franky De Graeve aanwezig. Tijdens de 137 dia's tellende presentatie zaten alle aanwezigen op het puntje van hun stoel om de juiste antwoorden te vernemen.

Burgemeester Luc De Ryck prees de deelnemers voor hun enthousiasme en doorzettingsvermogen om aan de zoektocht deel te nemen. Hij schetste Temse als een toeristische trekpleister aan de Schelde. Zoals hij vertelde waren de ontvangst van tweeduizend Amerikaanse toeristen in gewone huizezinnen en de profilering van Temse als stripgemeente, die alle toppers van de rijke stripcultuur van ons land mocht ontvangen, absolute hoogtepunten voor toeristisch Temse. Hij beschreef de Milieuwerkgroep 'Ons Streven' als een curiosum en een vereniging die een klavier met enorm veel toetsen bespeelt. De vrijwilligers van deze vereniging zetten zich dan ook vol enthousiasme, deskundigheid en toewijding in voor hun dorp. Hij was vol lof voor de zoektochten van de milieuwerkgroep qua vorm, inhoud en het feit dat ze zo leerrijk zijn.

Dit jaar konden de deelnemers aan de zoektocht een zeer goed rapport voorleggen. Ze hadden gemiddeld 25 van de 30 vragen juist beantwoord. De laagste score was nog steeds goed voor een onderscheiding. Tweeëntwintig formulieren telden vijf fouten. Zesendertig personen zaten er op vier vragen naast. Slechts zes personen slaagden erin om minder dan vier fouten te maken. Ze werden bedacht met een sublieme hoofdprijs: een mix van 12 bierflesjes Kerel van de lokale VBDCB-brouwerij van Tielrode.

De hoofdwinnaars waren: Rita Vermuyten uit Kontich, Ludo Andries uit Ranst, René D'Hollander uit Elversele, Paul Verhulst uit Tielrode, Luc Van den Bosch en Christine Plasmans uit Tielrode.

Onder de aanwezigen werden bovendien mooie prijzen verloot. Zo kregen drie mensen een trioetje van plaatselijke bieren mee: een Velleneir 125 (Velle) een Cuvée de Briquille (Steendorp) en een Kerel (Tielrode). 'Ons Streven' riep de Elverselenaren op om ook een Elverseels bier te brouwen. Zodat er een volledig pallet van lokale biertjes kan aangeboden worden. Voorts waren er nog heel mooie prijzen geschonken door het gemeentebestuur van Temse.

Veel mensen feliciteerden de organisatoren (Milieuwerkgroep Ons Streven vzw, het gemeentebestuur van Temse en Toerisme Temse) voor de prachtige en leerrijke organisatie.

ZONDAG 15 OKTOBER: DAG VAN DE TRAGE WEG

Het was een zalige zonovergoten namiddag. Niet verwonderlijk dat er een talrijke groep deelnemers opdaagde voor een wandeling langs de trage wegen die doorheen de Hamse Bunt lopen. We konden rekenen op de deskundige begeleiding van onze gidsen Gert en Mieke Hoofman en Marc Lamont. Gert had enkele prachtige foto's van hoe het er vroeger uitzag meegebracht. Op die manier herleefde de-tijd-van-

toen als het ware. En Gert zou Gert niet zijn als er onderweg niet enkele oude legendes zouden herleven. Marc bracht een korte uiteenzetting over het sigmaplan. Een gedenksteen, die de waterstand aanduidde van de overstroming van 1928, in de gevel van het restaurant Wuitensnest, illustreerde het belang van werken aan de dijken. In het Biezestraatje, dat eigenlijk een karrenwegeltje is, kan men de oorspronkelijke toegang tot een erf bewonderen, met naast het oude metalen hek, 2 prachtige statische beuken die ongeveer 200 jaar oud geschat werden. Mieke vertelde over de constructie die aangebracht werd om de stabiliteit van deze oude bomen te garanderen. Onderweg was er nog de bereidwillige hulp van de gehakelde Aurelia die op een distel kwam pronken met haar prachtige vleugels. Tot slot kwamen we te weten welk historisch belang Tielrode had tijdens de oudheid en dat de heirwegen nog restanten zijn van de tijd van voor de Romeinen. Uiteraard was alles perfect getimed zodat we zorgeloos met de veerboot terug in Tielrode geraakten.

NACHT VAN DE DUISTERNIS ... EEN AVOND VOL BELEVENISSEN

Heb je het gemist? ... spijtig, maar het is onmogelijk om deze avond volledig op papier te vatten. Enkele korte weetjes geven een heel beknopt beeld.

Wist je dat ...:

- ... de bijl van Tijl er voor gezorgd heeft dat er geen bomen noch huizen in de potpolder van Tielrode staan?
- ... de kikker er schuld aan heeft dat de mens de hik krijgt?
- ... de sterrenwachter samen met de kleine en de grote beer, de sterren-loze avond van 7 oktober op hun geweten hebben?
- ... de aanwezige kinderen de neergestorte sterren teruggevonden hebben, waardoor er de avonden nadien terug sterren aan de hemel stonden?
- ... het boek "Mensen achter den dijk" van Filip De Pillecyn tot leven kwam in het sfeervolle veerhuisje aan de Durme?
- ... de gratis pittige pompoen- en provencaalse soep, gemaakt werden met groentjes van zelfplukboerderij "De Volle Grond" uit de Hogenakkerstraat 125? (Je kan daar elke woensdag tussen 14 en 17u terecht voor 1,5€ per kilogram).
- ... heerlijke live gitaarmuziek van Jef Verspecht, in een decor van 1001 lichtjes, de avond compleet maakte.

INFORMATIE VANUIT BURGER-INITIATIEF ROOMACKER

Spaghetti-avond 9/9: Een succesvolle onderneming mogen we het zeker noemen.

Ruim 300 borden heerlijke spaghetti werden opgescheept door vele helpende handen. Door gebruik te maken van professioneel keukenmaterieel, gratis ter beschikking gesteld door het verhuurbedrijf van Ann Goethals en Peter Baert, liep dit ook heel vlotjes. Voor de aperitiefbordjes leverden Nathalie uit de Hogenakkerstraat en Opsomer uit Elversele kaas en salami. Lekkere zelfgemaakte rijstpap en cakes, geschonken door sympathisanten, werden bijzonder gemaakt. Natuurwinkel De Graal uit Temse en menig particulier sponsorden met een gift. Mede door de sprekende foto's die door medewerkers van het team op een groot scherm werden vertoond, was het een sfeervolle avond die voldoening gaf aan allen die aan de omvangrijke voorbereiding hadden meegewerkt. Medewerkers van 'Ons Streven' bevestigden de goede organisatie. **We willen alle deelnemers en steunende bedrijven dan ook duizendmaal danken.** Het doel van deze avond, fondsen werven voor de toekomstige acties van het Burgerinitiatief, is geslaagd.

Een van die acties is het inzetten van een juridisch expert om ons dossier ook via deze weg succesvol te kunnen verdedigen. De eerste fase hiervan zal met deze inzameling bekostigd kunnen worden. Daarnaast zullen er de komende maanden nog acties worden gelanceerd om de aandacht van het publiek, maar vooral van de politici, scherp te houden. Want vooraleer van een echte, duurzame overwinning te kunnen spreken, moeten we nog een lange weg gaan. Het gemeentebestuur is karig met het doorgeven van informatie, wat maakt dat de druk opgevoerd zal moeten worden.

School Berkenboom uit Sint-Niklaas heeft via 'Ons Streven' met ons contact genomen. De bedoeling is om volgend jaar dinsdag 27 maart, **een volledige dag te wijden aan Ruimtelijke Ordening** voor ongeveer 85 leerlingen van 6 ASO. Ze kozen de site Roomacker uit omwille van de diverse mogelijkheden die de omgeving biedt, zoals de interessante geografische ligging op de cuesta, de nabijheid van het provinciaal domein en de controversie rond de verkaveling. Er wordt ook taal- en beeldgericht gewerkt. Er zal dus

ook gefilmd worden. 'Ons Streven' zal die dag met de leerlingen tijdens een wandeling de socio-economische en biologische aspecten praktijkgericht waarnemen. Alle spelers die belang hebben bij het gebeuren rond de Roomackerkwesie worden uitgenodigd deel te nemen aan een debat: Gemeente, bouwpromotor en verzet. Wij willen hier uiteraard graag aan meewerken.

Vrijdag 13 oktober woonden we, ter voorbereiding, een lezing bij van Janne Vaes, oud-leerling van Berkenboom, die Ruimtelijke Ordening studeerde. Ze schetste aan de hand van een presentatie de betreffende Vlaamse structuren. **Ze bevestigde het feit dat de site juridisch klaar is om te bebouwen maar begrijpt het verzet. Uit de bezwaren die werden ingediend pikte ze er twee uit die ze het meest relevant vond: de vraag naar een woonbehoeftestudie en de mogelijkheid om er een eigentijds woonconcept van te maken. Temse laat hier een mooie kans onbenut was haar besluit.**

Een medewerker van het burgerinitiatief maakte enkele mooie borden die langs het bedreigde terrein werden geplaatst. Bij de vele wandelaars en fietsers die passeren zullen ze een belletje doen rinkelen.

Ga naar www.abllo.be
*en klik op **KLIK***
voor meer info
over artikels en
aanverwante
websites

Openingsuren van het secretariaat van **ABLLO**vzw:
abllovzw@gmail.com of tel 03/777 01 58
Maandag: tussen 14u en 18u
Dinsdag: tussen 14u en 18u
woensdag: tussen 14u en 18u
Donderdag tussen 14u en 18u
Vrijdag tussen 14u en 17u
Dennenstraat 65, 9100 Sint-Niklaas.

Openingsuren secretariaat van **'t groene waasland**:
groene.waasland@gmail.com of 03/775 19 31
Maandag tussen 14u en 18u
Dinsdag tussen 14u en 18u
Perstraat 88, 9120 Haasdonk.

A.B.L.L.O. vzw

Actiecomité ter Beveiliging van het Leefmilieu op de Linkeroever in en het Waasland:

Erik Rombaut, Stationsstraat 126, 9170 Sint-Gillis-Waas

☎ 03 770 71 47

erik.rombaut@scarlet.be

www.abllo.be

* ONS STREVEN vzw

Milieuwerkgroep Tielrode :

Herman De Cock, B. Heymanstraat 92, 9140 Tielrode

☎ 03 771 20 92

www.onsstreven.be

onsstreven@gmail.com

* DE RAAKLIJN

Vereniging voor kwaliteit van de leefomgeving te Belsele:

F. De Beleyr, Kleemstraat 89, 9111Belsele. ☎03 722.07.62

firmin.de.beleyr@telenet.be

www.deraaklijn.be

* Vriendenkring

NATUURHUIS PANNEWEEL

Jan DHollander

Bergstraat 25, 9170 De Klinge

☎ 03 770.64.26

info@panneweel.be

www.panneweel.be

vzw DURME

Regionale vereniging voor natuur- en milieubeheer

☎ 09 348 30 20.

www.vzwdurme.be

info@vzwdurme.be

tijdschrift: <https://fissuu.com/vzwdurme>

WASE IMKERSBOND :

Paul Van Steirteghem ☎03 772 27 16 0499 75 15 47

www.waseimkersbond.be

admin@waseimkersbond.be

Wase
natuur-
en
milieuverenigingen

NATUURPUNT WAASLAND afdelingen : ➔

➔ NP Waasland NOORD

Marc Bogaerts, Bormte 24

9190 Stekene, ☎ 03 779.89.31

voorzitter@panneweel.be

www.natuurpunt.be/waaslandnoord

➔ NP Waasland ZUID

Christel Strybos, Stokthoekstraat 39, 9140 Elversele 9140

☎ 052 46 00 58

www.natuurpunt-zuid-waasland.be

➔ NP Waasland SCOUSELE

Nine Van Hoyweghen, Negenoostraat 30, 9140 Steendorp

☎ 0473 72 66 15

natuurpuntscousele@gmail.com

➔ Wase Linkerscheldeoever

Joris Baetens Grote Baan 197 / 1 9120 Melsele ☎ 03 722 15 37

www.natuurpuntval.be

info@natuurpuntval.be

N A T U U R P U N T

➔Afdeling Hamme

Frans Van Havermaet,

Aambeeldstraat 31, 9000 Gent

☎ 0499 73 35 14

frans.van.havermaet@telenet.be/

www.natuurpunt.be/afdelingen/natuurpunt-hamme

➔ Moervaart-Zuidlede

Dirk Van Pottelberg

Spelonckvaart 38, 9180 Moerbeke-Waas & 09 346 95 68

dirk@heidebos.be

www.heidebos.be

Natuurpunt C.V.N.

Centrum voor natuur en milieueducatie -regio Waas

Dirk De Roose,

Schauselhoekstraat 18,

9140 Temse, ☎ 03/771.49.24

dirk.de.roose@scarlet.be

V.E.L.T.

Vereniging voor Ecologische Leefwijze en Tuinieren

Temmermans Marc, Watermolendreef 126, 9100 Sint-Niklaas

<https://beweegt.velt.be/waasland>
marc.temmermans@telenet.be

J.N.M.

Je beestigste jeugdbeweging

➔afdeling Waasland

www.jnm.be/waasland

➔afdeling Durmeland,

Jorn Van de Velde,

Zwaluwstraat 39, 9160 Lokeren

☎ 0493 02 96 97

jorn.vandevelde@gmail.com

www.jnm.be/durmeland

VOGELBESCHERMING VLAANDEREN

Koetshuis, Stadspark, Walburgstraat 37, 9100 Sint-Niklaas.

Jan Rodts ☎ 03/296 26 80

info@vogelbescherming.be

www.vogelbescherming.be

HOF TER SAKSEN

Arboretum & groendienst, Haasdonkbaan 101 , 9120 Beveren

☎03 775 28 51

HORTUS TER SAKSEN vzw

August De Boeckstraat 17, 9120 Beveren. ☎ 03 755 23 26

www.hortus-ter-saksen.be

info@hortus-ter-saksen.be

RING-COMITÉ (=Actiecomité

Neen aan de Grote Ring)

Gilbert Cant, Perstraat 88,

9120 Haasdonk ☎ 03 775 19 31

haasdonk.com@gmail.com

UILENWERKGROEPWAASLAND

marc.aerts@uilenwerkgroep-waasland.be 0485 38 19 87

www.uilenwerkgroepwaasland.be

ECOTEST

Milieuvereniging gemeente Temse:

is overgenomen door ABLLOvzw

zie ook : www.abllo.be/verenigingen

Werk mee aan een groener Waasland !

Abonneren kan door
8 Euro over te schrijven
op BE39 7310 4317 9119

'T GROENE
WAASLAND

Wie een abonnement wenst op dit tweemaandelijks tijdschrift 't groene waasland [=GW] kan dit

* door **8 EURO** over te schrijven naar 't groene waasland- ABLLO op **IBAN BE39 7310 4317 9119** [=nieuw nummer !!] met vermelding **abonnement 't groene waasland 2018** + aantal gezinsleden.

*of via een contactadres van een vereniging, die U vindt op p 31 of op www.abllo.be/verenigingen.

Abonnees zijn automatisch ook 'toegetroden' lid van de regionale vzw ABLLO.

REDACTIE: Marc Temmermans, Jenny De Laet, Astrid Martens,
Thomas Van Lancker, Nine Van Hoyweghen, Dirk Hylebos, Gilbert Cant,
Alle teksten voor het volgende nummer moeten binnen zijn **vóór 25 oktober 2017**
bij Gilbert Cant tel 03 775 19 31 groene.waasland@gmail.com

Druk in de Weer, Eekhoutdriesstr. 67
9041 Genf(Dostacker), Tel. 09 224 29 14
info@drukindweer.be

Inhoud:

2	...abonnementen en nieuw subsidiereglement	...ABLLOvzw
4	...ruim 34 km trage wegen belsele op de kaart!	...De Raaklijn
6	...stationsgebied lokeren, stad vraagt je mening	...ABLLOvzw
7	... steun tot max. 25 000 euro	...ABLLOvzw
8	... steenbakkerij steendorp	...Natuurpunt Waasland Scousele
8	...paddenstoelwandeling	...Natuurpunt Waasland Scousele
9	...paddenstoelenwandeling	...Ons Streven
10	...rode wouw	...vzw Durme
11	...natuurbeheer op de rivierduin molsbergen	...vzw Durme
12	...record aantal kamsalamanders gespot bij elia	...vzw Durme
12	...eerste test waterbus	...ABLLOvzw
13	...stap over op groene stroom!	...ABLLOvzw
13	...prijzen fietszoektocht	...Moervaart-Zuidlede
14	...Resolutie voor snel elektrisch fietsen voor woon-werkverkeer	...ABLLOvzw
15	...kalender	...GW
19	...allerlei	...vzw Durme
20	...Vleermuisnieuws	...vzw Durme
21	...De resultaten van het AIRbezenproject zijn bekend	...ABLLOvzw
22	...paddenstoelen in roomacker (9)	...Ons Streven
26	...klik - berichten	...ABLLOvzw
28	...'bier van hier !' prijsuitreiking zomerzoektocht	...Ons Streven
29	...zondag 15 oktober: dag van de trage weg	...Ons Streven
29	...nacht van de duisternis ... een avond vol belevenissen	...Ons Streven
30	...informatie vanuit burger initiatief roomacker	...Ons Streven
31	...Contactadressen	...GW

Hoofdredactie Dirk Hylebos - 052/46 30 51

Boekhouding Maarten Geeraerts - tel 03/234 08 13

Vormgeving en coördinatie: Gilbert Cant 03 775 1931 Maria Van de Vyver

e-mail : groene.waasland@gmail.com

Abonnement 8 EURO Oplage 1300 exemplaren

't groene waasland verschijnt in januari,
maart, mei, september en november.

Artifitekkantoor :
1100 Sint-Niklaas 1
P 708696